

Mál nr. 112/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar A hjá V****Ágreiningur um bótaskyldu vegna slyss M við störf hjá A hinn 19. maí 2016.****Gögn.**

1. Málskot, móttækið 12.03.2021, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 09.04.2021, ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótargögn M, dags. 14.04.2021.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 19. maí 2016, orðið fyrir slysi við störf hjá A. Slysið hafi átt sér í stað í spennistöð sem sé í eigu X en Y leigi hana undir sinn búnað. Mikil tengsl séu milli A og Y, og sjái A m.a. um rekstur búnaðar Y í spennistöðinni. Inni í spennistöðinni hafi verið planki sem komið hafi verið fyrir milli stálvinkla og hafi verkstjórar notað hann til að stíga upp á við vinnu í hæð og sýnt nýjum starfsmönnum þennan planka. M hafi umræddan dag staðið á þessum planka við störf sinn en þegar hann hafi teygt sig fram hafi plankinn runnið undan honum með þeim afleiðingum að hann féll og úlnliðsbrotnaði. Umrædd spennistöð sé lítil og þröng og tröppurnar sem M hafi haft aðgang að hafi ekki komist fyrir þar. Þá hafi M, eins og aðrir starfsmenn A, talið að ekki væri heimilt að nota áltröppur þar inni. M telur að vinnuumhverfi í spennistöðinni hafi verið ófullnægjandi og sé bótaskylda úr ábyrgðartryggingu A hjá V því fyrir hendi. Engin verklýsing eða áhættumat hafi verið til staðar vegna vinnu í spennistöðinni og beri A ábyrgð á því að umræddum plankanum hafi verið komið fyrir þar á þennan hátt. Hefði A ekki viljað að starfsmenn notuðu plankann í stað stíga hefði enda verið auðvelt að fjarlægja hann og koma fyrir litlum tröppum í staðinn, en það hafi verið gert í kjölfar slyssins. Augljós hætta hafi verið af því að standa á plankanum og þó hann væri ekki í mikilli hæð hefði verið augljóst að starfsmenn gætu slasast töluvert af því að detta af honum við þessar þröngu aðstæður. A hafi í öllu falli haft vitneskju um að plankinn væri notaður með þessum hætti og hafi látið það óatalið. Hafi A því brugðist þeim skyldum sem lagðar séu á vinnuveitendur með lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, um að leggja til öruggt vinnuumhverfi og hentug tæki til starfa. Þá vísar M til vitnaskýrsla sem teknar hafi verið af nokkrum núverandi og þáverandi starfsmönnum A og staðfesti framangreint. V hafnaði bótaskyldu með bréfi dags. 24. febrúar 2021, enda megi rekja tjón M til um óhappatilviks og eigin aðgæsluleysis.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að M hafi starfað sjálfstætt við ljósleiðaratengingar hjá A og hafi umrætt sinn verið að starfa í útseldri vinnu til Y. M hafi haft bíl til afnota og í honum hafi verið þau tæki og tól sem þörf var á vegna vinnunnar, m.a. áltröppur. Hafi það því fyrst og fremst verið á ábyrgð M sjálfs að gæta að öryggi sínu. Heimilt hafi verið að nota áltröppur í umræddu rými þar sem ekki sé um háspennistöð að ræða og engar athugasemdir hafi borist frá starfsmönnum A um að tröppur pössuðu ekki inn í rýmið. Plankinn hafi ekki verið settur í stöðina að undirlagi A og ekki notaður með vitneskju stjórnenda þess. Verði það ekki metið A til sakar ef einhverjir starfsmenn hafi nýtt plankann með þessum hætti í stað þess að sækja tröppur. Þess utan hafi plankinn verið ágætlega skorðaður og í lítilli hæð og því ekki stafað mikil hætta af notkun hans. Þá bendi ekkert til þess að starfsmenn A hafi gert athugasemdir við vinnuaðstöðu á spennistöðinni. Þá hafi ekki legið fyrir á slysdagi að um alvarleg meiðsl væri að ræða enda hafi M aðeins farið heim hluta úr degi og verið vinnufær eftir það. Verði það því ekki metið A til sakar að hafa ekki tilkynnt samstundis um atvikið til Vinnueftirlitsins og sé ekki rétt að mögulegur sönnunarfafi vegna þess að rannsókn hafi ekki farið fram verði metinn A í óhag. Hvað varði þá sönnunargildi vitnaskýrsla hjá lögreglu verði að líta til þess að rannsókn lögreglu hafi verið afar takmörkuð og aðeins verið rætt við takmarkaðan hóp starfsmanna sem hafi látið af störfum og geti hún því ekki legið til grundvallar ákvörðun um bótaskyldu. Verði umrætt atvik við slysi M, þ.e. að plankinn hafi runnið undan M þegar hann hallaði sé fram, því ekki rakið til neins þess sem A beri skaðabótaábyrgð á og er bótaskylda hafnað.

Í viðbótargögnum frá M koma fram nánari upplýsingar um þá áverka sem M hlaut við slysið.

Álit:

Eins og fram kemur að ofan er deilt um hvort M eigi rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V vegna slyss síns. Svo bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu A þarf að mega rekja slysi M til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu þess eða aðila sem það ber ábyrgð á. Af ljósmyndum og lýsingu á aðstæðum í spennistöðinni að dæma má ráða að um hafi verið að ræða planka, eða spýtu, sem skorðuð var milli veggja spennistöðvarinnar og verður að telja augljóst að slíkur útbúnaður henti illa sem trappa eða upphækkun. Þá

verður ráðið af fyrirbyggjandi vitnisburðum að plankinn hafi verið skorðaður með þessum hætti um langa hríð og notaður til upphækkunar við vinnu í spennistöðinni. Verður því að telja að A og forsvarsmenn þess hafi haft vitneskju um að plankinn væri nýttur með þessum hætti, þrátt fyrir að um varhugaverðar aðstæður hafi verið að ræða, en látið það óátalið. Þá virðist liggja fyrir að hægt hafi verið að haga aðbúnaði í stöðinni með öðrum og öruggari hætti, en eftir slys M hafi plankinn verið fjarlægður og tröppum komið fyrir í rýminu. Verður samkvæmt framansögðu að telja að slyshætta hafi verið af því að nota plankann með þessum hætti og að slys M megi því rekja til vanbúnaðar á vinnustað. Verður því að telja að A hafi ekki gætt nægilega að þeim skyldum sem lagðar eru á með lögum nr. 46/1980 en atvinnurekanda er skylt að tryggja aðbúnað og öryggi á vinnustað. Samkvæmt framansögðu er það mat nefndarinnar að bótaskylda úr ábyrgðartryggingu A hjá V sé fyrir hendi. Þá verður ekki séð af gögnum málsins að háttsemi M sjálfs teljist til stórkostlegs gáleysis, sbr. 23. gr. a. skaðabótalaga nr. 50/1993, og eru því ekki skilyrði til að skerða bætur til hans.

Niðurstaða.

M, á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A, hjá V.

Reykjavík 4. maí 2021

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.